

Ogród Zoologiczny

POZnań*

Poznań, 22 sierpnia 2025 r.

ZOO-SEK.0500.55.2025

Szanowna Pani
Ewa Jemielity
Radna Miasta Poznania

Dotyczy: zapytania w sprawie działalności Ogrodu Zoologicznego w Poznaniu

Szanowna Pani Radna,

w odpowiedzi na skierowanie przez Panią zapytanie przedkładam dane i informacje dotyczące poniższych kwestii:

Dot. Słoniarnia i stan zdrowia słoni

„W związku z długotrwałym zamknięciem wybiegu dla słoni proszę o odpowiedź na następujące pytania: Czy słonie mogą obecnie korzystać z dużego wybiegu zewnętrznego? Czy wszystkie korzystają?”

Na dzień sporządzenia niniejszego pisma wszystkie słonie mogą korzystać z głównego wybiegu i korzystają z niego z zachowaniem ich dobrostanu.

„Proszę o przedstawienie szczegółowej dokumentacji (protokoły, notatki służbowe, zdjęcia, itp.) potwierdzającej uszkodzenia zabezpieczeń wewnętrznych i zewnętrznych, ich rodzaj oraz okoliczności w jakich doszło do uszkodzenia”

W dniu 4 lipca 2024 r. słonica Kizi pozrywała linki pastuchów elektrycznych z ogrodzenia wybiegu zewnętrznego Słoniarni. Próbowwała sforsować zabezpieczenia, naciągając i przesuwając grube stalowe liny. Z powodu dużego ryzyka wydostania się słonicy poza wybieg podjęto decyzję o niewypuszczaniu słoni na wybiegi zewnętrzne do czasu modernizacji zabezpieczeń.

W dniu 10 lipca 2024 r. w nocy słonica Kizi zniszczyła całkowicie drewnianą palisadę na bieżalni wewnętrznej Słoniarni. Zniszczenie palisady doprowadziło do całkowitego wyłączenia z użytku dla słoni wybiegu wewnętrznego. Palisada chroniła przed wtargnięciem słoni do pomieszczenia socjalnego, zabezpieczała dodatkowo: okna, gniazdo prądowe siłowe, krany, rury z wodą. W załączeniu przekazuję dokumentację fotograficzną.

W przypadku, gdyby powyżej przekazane informacje nie były satysfakcjonujące, proponuję Pani zaproszenie na spotkanie w Ogrodzie z pracownikami sekcji, którzy bezpośrednio uczestniczyli w wyżej opisanych wydarzeniach.

„Proszę o przedstawienie w formie papierowej i elektronicznej szczegółowej dokumentacji związanej z ogłoszonymi przez jednostkę przetargami na naprawę. Proszę o przedstawienie w formie papierowej i elektronicznej szczegółowej dokumentacji dotyczącej następujących kwestii: harmonogram prac nad naprawą, wykaz kosztów związanych z naprawą (faktury itp.), protokoły, notatki służbowe, zdjęcia, protokół odbioru naprawionego wybiegu itp.”

Dostęp do ogłoszonych postępowań:

<https://platformazakupowa.pl/transakcja/1003356>

<https://platformazakupowa.pl/transakcja/1073258>

Dokumentacja z prowadzonych postępowań przetargowych w formie papierowej jest w dyspozycji Centrum Usług Wspólnych, które to obsługuje Ogród Zoologiczny w zakresie postępowań przetargowych. W załączeniu przedkładałam skany dokumentów związanych z naprawą. W przypadku, gdyby powyżej przekazane informacje nie były satysfakcjonujące, proponuję Pani zaproszenie na spotkanie w Ogrodzie z pracownikami Działu Technicznego, którzy bezpośrednio uczestniczyli w wyżej opisanych wydarzeniach.

„Kiedy nastąpi właściwe zabezpieczenie oszklenia Słoniarni przez wybiłkowanie tych powierzchni, które znacząco wpływają na nagrzewanie się pomieszczenia, a tym samym na stan zdrowia słoni?”

Oszklenie słoniarni zostało wybiłkowane w dniach: 31 lipca 2025 r. oraz 5 sierpnia 2025 r.

„Proszę o przedstawienie dokumentacji związanej z zakupem siana dla słoni i innych zwierząt w zoo: dokumentacji przetargowej na dostawy siana za ostatnie 3 lata;

Rok 2023

<https://asystent.postepowania.pl/org/wgpr/org/ogrodzoologicznypoznan/postepowania/527>

Rok 2024

<https://platformazakupowa.pl/transakcja/842442>

rok 2025

<https://platformazakupowa.pl/transakcja/1026475>

- dokumentacji związanej z badaniem jakości siana i przydatności do spożycia za ostatnie 3 lata;

Badania siana zaczęto wykonywać w roku 2025. Ich wyniki przedkładałam w załączeniu.

Pomimo tego, że pracownicy potwierdzają wykonywanie badań siana w poprzednich latach, na dzień sporządzenia pisma nie ujawniono takiej dokumentacji. W przypadku jej pozyskania niezwłocznie ją Pani przekażę.

„Proszę o pokazanie wyników badania próbek jakości siana ostatnio i przedostatnio przywiezionej partii – w szczególności partii zakwestionowanej ze względu na złą jakość. Proszę o przedstawienie dokumentacji potwierdzającej odbiór przez dostawcę zakwestionowanej partii siana.”

Wyjaśniam, że próby pobierane są z dostaw, w przypadku których siano podejrzewane jest o bycie niedostatecznej jakości. W większości przypadków siano jest dobrej jakości. Wyprzedzając wyjaśniam, że auto dostawcze może mieć 2 naczepy i zakwestionowanie siana z 1 naczepy nie dyskwalifikuje siana z drugiej naczepy. Sprawa dostaw siana na pierwszy rzut oka może wydawać się banalna i w zakresie jego zakupu, jak i odbioru dostaw, jednak zapewniam, że wielkość zapotrzebowania, obowiązujące procedury i cały proces obsługi tego przedsięwzięcia nie jest tak oczywisty, jak przedstawia to Pani w swoich тезach. Po raz kolejny Panią zapewniam, że intencją większości pracowników Ogrodu oraz moją nie jest działanie na niekorzyść ZOO. W załączeniu przedkładałam wykonane wyniki badań siana w roku 2025.

„Kto jest odpowiedzialny za pobieranie i badanie próbek siana?”

Pracownicy oddelegowani do odbioru siana i pobierania prób to najczęściej kierownicy/koordynatorzy działów lub brygadziści, kierownik Nowego Zoo oraz z-ca dyrektora hodowlanego. Pobieranie próbek siana odbywa się zgodnie z wytycznymi przekazanymi przez laboratorium, z którym została zawarta umowa na badanie prób siana.

„W szczególności proszę o odpowiedź na pytanie dlaczego zakwestionowana partia była przebierana przez pracowników zamiast być natychmiast odesłana i zastąpiona odpowiednią partią siana nadającego się do spożycia?”

W czasie rozładunku siano jest przeglądane po to, aby stwierdzić czy siano jest, czy też nie jest zgodne z opisem przedmiotu zamówienia (ocena organoleptyczna z wyłączeniem smaku). Ocena tego, czy siano nadaje się do spożycia nie zawsze jest jednoznaczna.

„Czy pracownicy przebierający siano stosowali odzież ochronną?”

Pracodawca zapewnia pracownikom odzież roboczą, a także, gdy jest to wymagane, ochronną. Uprawnienia do odzieży roboczej i ochronnej wynikają z obowiązujących u pracodawcy regulacji wewnętrznych, a ich zatwierdzenie wymaga zgody organizacji związkowych.

„Siano z charakterystycznym zapachem wilgoci powinno zostać wyrzucone, szczególnie jeśli ma być użyte jako pasza dla zwierząt ponieważ może prowadzić do poważnych problemów zdrowotnych, takich jak kolki, choroby układu oddechowego czy zatrucia.

W szczególności przebieranie siana zawierającego zarodniki pleśni nie jest zalecane i może być nieskuteczne, a nawet szkodliwe. Zarodniki pleśni są mikroskopijne i unoszą się w powietrzu, co sprawia, że łatwo rozprzestrzeniają się podczas manipulacji sianem. Przebieranie może powodować ich wdychanie, co jest niebezpieczne dla zdrowia ludzi i zwierząt, szczególnie dla osób z alergiami, astmą lub osłabionym układem odpornościowym. Objawy mogą obejmować kichanie, kaszel, podrażnienie oczu, a w skrajnych przypadkach poważne infekcje, jak aspergiloza.

Serdecznie dziękuję Pani Radnej za analizę i poradę hodowlaną, będę zobowiązany, jeżeli Pani Radna przekaze Ogrodowi dane źródłowe, na podstawie których przytacza Pani powyższe tezy dotyczące siana. Proszę sobie wyobrazić, że siano przyjmowane przez kompetentnego pracownika (np. Pana [REDACTED], Panią [REDACTED], Pana [REDACTED]), przy odbiorze uznawane (na podstawie analizy barwy, zapachu, składu botanicznego) za prawidłowe w badaniach laboratoryjnych uzyskiwało parametry negatywne. I dalej, siano odrzucone przez Panią [REDACTED] okazało się sianem spełniającym wymagania. Przy odbiorze, aby ocenić jakość siana, nie ma możliwości zrobienia tego bez ingerencji w dostarczone kostki siana, ponieważ może zdarzyć się tak, że wada dostarczonego produktu widoczna jest dopiero po rozpakowaniu danej kostki siana,

które z zewnątrz wygląda na spełniające oczekiwania. Siano jest rozpakowywane także po odbiorze, ponieważ należy sprawdzić je przed podaniem zwierzętom.

Do dnia udzielenia Pani Radnej odpowiedzi nikt nie wystąpił ze zgłoszeniem opisanych przez Panią dolegliwości, nie otrzymałem tego typu zgłoszeń od kierowników, pracowników oraz służb bhp. Karty oceny ryzyka zawodowego na poszczególnych stanowiskach pracy zostały w ostatnich miesiącach zaktualizowane, działanie to odbywa się w sposób komisyjny przy udziale co najmniej przełożonego pracownika i stanowiska ds. bhp. Zazwyczaj każda karta oceny ryzyka na stanowisku pracy sporządzana i weryfikowana jest przez co najmniej 3 osoby i dopiero, kiedy są one zgodne co do zawartych danych, jest ona zatwierdzana przez pracodawcę. Każdy z kierowników/koordynatorów odpowiada za bezpieczne i higieniczne warunki pracy bezpośrednio podległych mu pracowników i nie przypominam sobie, abym odrzucił jakikolwiek wniosek o zakup odzieży ochronnej czy roboczej. Wprost przeciwnie - podejmuję działania, aby zakres odzieży roboczej i ochronnej poszerzać, co z pewnością potwierdzą Pani Radnej organizacje związkowe działające u pracodawcy. W tym roku odbyły się w tej sprawie już co najmniej 3 spotkania robocze, gdzie przedstawiciele związków zawodowych, stanowisko ds. bhp i przedstawiciel pracodawcy weryfikowali potrzeby pracowników i każdą z przedstawionych dotychczas propozycji zmian w asortymencie zaakceptowałem. Mając na uwadze zaangażowanie Pani Radnej w prawidłowe funkcjonowanie Ogrodu oraz to, że porusza Pani tą kwestię, zakładam, iż któryś z pracowników mógł zgłosić się do Pani osobiście. Będę zobowiązany, jeżeli Pani Radna mając na uwadze bezpieczeństwo i higienę pracy udostępni mi taką informację, abym mógł podjąć stosowne działania w tym zakresie, np. ponowienie oceny ryzyka zawodowego na poszczególnych stanowiskach pracy czy skierowanie na badania kontrolne lekarza medycyny pracy w celu ustalenia zdolności pracownika do wykonywania pracy na danym stanowisku z uwzględnieniem ujawnionych czynników szkodliwych, zmiany procedur postępowania w przypadku obsługi danego rodzaju karmy.

Budynek Żyrafarni

„Proszę o przedstawienie w sposób chronologiczny działań podjętych przez dyrekcję Ogrodu Zoologicznego i Poznańskich Inwestycji Miejskich (dalej PIM) w sprawie budynku Żyrafarni wraz z odpowiednimi protokołami, ekspertyzami, korespondencją z wykonawcą i innymi dokumentami związanymi ze stanem budynku.

Proszę o przedstawienie terminu upływu gwarancji i kroków podjętych przez PIM i Ogród Zoologiczny celem wyegzekwowania naprawy wyrządzonych szkód.”

Oryginalna dokumentacja zostanie Pani udostępniona w dogodnym dla Pani terminie. Proszę o wskazanie terminu z co najmniej 5-dniowym wyprzedzeniem ze względu na kwestie logistyczne (sporządzenie protokołów przekazania, transport we wskazane miejsce). Z uwagi na obszerność dokumentacji (ok. 2 metry bieżące, tj. 20 segregatorów) nie jest możliwe jej udostępnienie w wersji elektronicznej. Zgodnie z Pani ustną prośbą skierowaną do Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych miejscem udostępnienia dokumentacji może być siedziba tego wydziału. W sprawie udostępnienia dokumentacji wytworzonej przez Poznańskie Inwestycje Miejskie proszę o zwrócenie się bezpośrednio do spółki.

Dane objęte Pani zapytaniem znajdują się w rzeczowej dokumentacji, a wnioskowane dokumenty zostaną udostępnione w sposób chronologiczny. Aktualnie opracowywana ekspertyza nie zostanie udostępniona, ponieważ nie została ona jeszcze protokolarnie odebrana przez inwestora zastępczego, a tym samym nie jest nadal własnością Ogrodu Zoologicznego. Odrębną kwestią pozostaje decyzja o pełnym jej udostępnieniu, gdyż może posłużyć jako materiał dowodowy w ewentualnym sporze sądowym z wykonawcą. Taki jest też jeden z głównych celów jej sporządzania. Przekazywanie treści ekspertyzy w formie informacji publicznej może osłabić pozycję miasta Poznania w ewentualnym postępowaniu sądowym. Jeżeli oczywiście uzna Pani za niezbędny wgląd do treści ekspertyzy, zobowiązuje się wystąpić o opinię prawną w tej sprawie i jeżeli tylko będzie to możliwe - przekazać jej treść.

„Gawra”

W związku z wykopaniem przez niedźwiedzicę Genię głębokiego dołu/dołów pod misą betonową basenu, proszę o przedstawienie ekspertyzy technicznej stwierdzającej, że podkop nie stanowi zagrożenia dla pęknięcia misy i zawalenia się konstrukcji. Proszę o ewentualne wskazanie daty wykonania odpowiednich zabezpieczeń uniemożliwiających niedźwiedzicy podkopywanie misy basenu.

Gawra została zabezpieczona przez zalanie wykopu mieszanką betonową w celu jej pełnego wypełnienia w dniu 30 lipca 2025 r. Zdecydowałem się na realizację tych prac celem zaspokojenia Pani zgłoszenia, tj. wskazania, że w Pani ocenie stanowi zagrożenie dla dobrostanu zwierzęcia i pracowników. Stanowisko takie Pani sformułowała pomimo tego, że pracownicy Sekcji Drapieżne w trakcie Pani wizytacji informowali Panią o tym, że wykop ten to naturalne zjawisko w przypadku niedźwiedzia i jego zasypanie spowoduje, że będzie dokonywał podkopu w innym miejscu. Pracownicy rozmawiali z Panią swobodnie, nie zostali do swoich wypowiedzi „zmuszeni”, starali się argumentować, jednak wszystko to nie spowodowało, że Pani z góry podjęta teza została zweryfikowana po ocenie stanu faktycznego i informacji uzyskanych od opiekuna zwierzęcia, który zajmuje się nim każdego

dnia od wielu lat. Doszedłem do wniosku, że jeżeli wiedza hodowlana wieloletnich pracowników Ogrodu Zoologicznego Pani nie przekonuje, to gospodarniej będzie gawrę zlikwidować, aniżeli stwarzać sytuację, w której będzie Pani oczekiwała kolejnych wyjaśnień w tej sprawie, dokumentów i ekspertyz, gdyż wszystkie te działania generują koszty dla Ogrodu wyższe niż zasypywanie gawry. Chciałbym podkreślić, że z rozmów służbowych z pracownikami Sekcji Drapieżne (kierownikiem sekcji i brygadzystą) wynika, że likwidacja jednej gawry spowoduje utworzenie nowej przez niedźwiedzia, ponieważ są to jego naturalne potrzeby behawioralne. Pokładam tylko nadzieję, że nowa gawra zostanie zlokalizowana nadal na środku wybiegu, a nie w formie wykopu przy ogrodzeniu. Jeżeli taka sytuacja nastąpi, to zobowiązuje się Panią o tym niezwłocznie poinformować. Nie ujawniono sporządzenia żadnej ekspertyzy technicznej dotyczącej tego podkopu.

„Stosunki pracownicze

Czy toczą się obecnie jakieś działania dotyczące zachowań mobbingowych w Ogrodzie Zoologicznym Poznań?”

Na dzień sporządzenia niniejszego pisma w Ogrodzie nie są prowadzone działania wynikające z przyjętej procedury antymobbingowej.

„Proszę o przedstawienie dotychczasowych działań dotyczących mobbingu – szkolenia, postępowania.”

Ogród Zoologiczny podejmuje działania mające na celu przeciwdziałanie mobbingowi i dyskryminacji w miejscu pracy.

Po pierwsze, zarządzeniem Nr ZOO-DYR.080.12.2025 z dnia 5 marca 2025 r. pracodawca wprowadził aktualizacje procedur związanych z przeciwdziałaniu dyskryminacji i mobbingowi. Procedurę przedłożono pracownikom do zapoznania się, a następnie odebrano oświadczenia potwierdzające ten fakt. Po wprowadzeniu aktualizacji ww. procedury w maju i czerwcu 2025 r. zorganizowano ogólnodostępne dla każdego pracownika szkolenia wewnętrzne w 7 grupach szkoleniowych. Celem szkoleń było zapoznanie pracowników z: definicjami mobbingu, dyskryminacji, nierównego traktowania, molestowania, przykładami działań, które mogą mieć znamiona mobbingu, profilaktyce przeciwdziałania niepożądanym zjawiskom w miejscu pracy, obowiązkami pracodawcy w tym zakresie. Celem spotkań było również omówienie procedury wewnętrznej, aby zaznajomić uczestników z działaniami i uprawnieniami, które posiadają w praktyce w miejscu pracy. Pracownicy, którzy z różnych przyczyn nie mogli wziąć udziału w szkoleniach, otrzymali dostęp do materiałów szkoleniowych. W roku 2025 toczyły się 2 postępowania wewnętrzne, a w roku 2024 – jedno

postępowanie. W każdym z tych przypadków powołana komisja nie stwierdziła działań, które mają znamiona mobbingu.

Na terenie Ogrodu zamontowano skrzynki do korespondencji, gdzie pracownicy mają możliwość zgłosić swoje trudności w pracy zawodowej również w formie anonimowej (teren Starego ZOO – 1 skrzynka, teren Nowego ZOO – 2 skrzynki). Ponadto w roku 2024 i 2025 zamontowano gabloty informacyjne, gdzie pracodawca umieszcza materiały profilaktyczne i informacyjne celem kształtowania prawidłowo funkcjonującego środowiska pracy i są one dla pracowników ogólnodostępne. Materiały informacyjne dot. przeciwdziałania zjawiskom niepożądanym w miejscu pracy dostarczają pracownikom także organizacje związkowe działające w ZOO, a pracodawca stwarza ku temu warunki organizacyjno-techniczne.

Pracodawca regularnie spotyka się z przedstawicielami obu organizacji związkowych działających w Ogrodzie Zoologicznym w Poznaniu w celu usprawnienia procesu pracy w wielu aspektach funkcjonowania Ogrodu (bhp, regulacje wewnętrzne, odzież robocza, świadczenia socjalne, zasady wynagradzania itp.).

Pracodawca realizuje zasady partycypacji załogi w procesie podejmowania decyzji oraz współpracuje z organizacjami związkowymi działającymi w ZOO. W drodze wyborów załogi w 2025 r. wyłoniono koordynatora ds. zgłoszeń sygnalistów i jego zastępcę. Cyklicznie realizowane są spotkania z przedstawicielami związków zawodowych, gdzie omawiane są problemy zgłaszane przez pracowników za pośrednictwem organizacji związkowych. W roku 2025 odbyły się 4 takie spotkania i co najmniej jeszcze 2 kolejne są planowane do 31 grudnia.

Nieodłącznym elementem przeciwdziałania zjawiskom niepożądanym w miejscu pracy są też działania zarządcze, które pozwalają na ustalenia czytelnych zasad, wyznaczenie celów i zadań, a także podsumowujące efekty wykonywanej pracy. W roku 2025 po raz pierwszy w historii tej jednostki zorganizowano ocenę pracowniczą - wymaganą przepisami prawa dla pracowników na stanowiskach urzędniczych - dla wszystkich pracowników Ogrodu.

Niezależnie od powyższego, każdy z pracowników może osobiście umówić się na indywidualne spotkanie z dyrekcją Ogrodu i omówić daną sytuację, w tym także problemy związane z ewentualnym mobbingiem, dyskryminacją, czy molestowaniem. Ponadto pracodawca w trakcie rozmów dyscyplinujących z pracownikiem umożliwia mu udział w spotkaniu przedstawiciela związku zawodowego, jeżeli pracownik odczuwa taką potrzebę, a przebieg spotkania dokumentuje notatką służbową, którą podpisują uczestnicy spotkania.

„Proszę o przedstawienie korespondencji z pracownikami składającymi skargi – za ostatnie dwa lata.”

W opinii Ogrodu korespondencja stanowiąca akta skargi mobbingowej ma charakter poufny i może być udostępniana jedynie stronom postępowania po uprzedniej anonimizacji lub na wniosek Sądu w trakcie toczącego się postępowania.

„Kto jest członkiem komisji antymobbingowej, na jakich zasadach działa komisja, kiedy odbędzie się najbliższe posiedzenie dotyczące mobbingu? Proszę o szczegółową informację – chcę być obecna na najbliższym posiedzeniu komisji.”

Przedkładałam w załączeniu dokumentację dotyczącą tematyki mobbingu. Informuję, że posiedzenia komisji zakończyły się.

„Proszę o szczegółowy opis odzieży roboczej wydawanej pracownikom zajmującym się zwierzętami, koszt jednego kompletu, częstotliwość wymiany.”

W załączeniu przedkładałam dokumenty odpowiadające zakresowi pytania. Proponuję również zorganizowanie dla Pani spotkania z głównym specjalistą ds. bhp zatrudnionym w Ogrodzie Zoologicznym w Poznaniu, jeżeli przekazane dane nie wyczerpują oczekiwań.

Ponadto przesyłam Pani wyniki badań próbek wody, o których przekazanie prosiła Pani pracownika Ogrodu oraz informuję, że wszystkie potrzeby związane z działaniami inwestycyjnymi na roku 2026 zostały przekazane zgodnie z obowiązującą procedurą do wydziału nadzorującego, w tym również te związane ze stacją uzdatniania wody.

Z poważaniem

Otrzymują:

1. Adresat
2. aa.

Załączniki: 23 pliki

